

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/represje/127821,W-ktorym-jeszcze-krew-polska-plynie-Zwiazek-Rewolucyjnej-Mlodziezy-Polskiej.html>

Materiały z zasobu Archiwum IPN

ARTYKUŁ

„W którym jeszcze krew polska płynie...”. Związek Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej

OKRES HISTORYCZNY

(1948-1956) Stalinizm w Polsce

Autor: ANNA PŁOŃSKA 20.08.2026

20 sierpnia 1954 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym warunkowo zwolnił Mariana Jagiełłę (ur. 1934 r.) z odbycia reszty kary i wyznaczył mu okres próbny na jeden rok. Skazany był jednym z

członków Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej – organizacji antykomunistycznej działającej na Pomorzu Zachodnim w latach 1949-1952.

„Polacy. W którym jeszcze krew polska płynie, niech staje w szeregach Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej do walki o Wolność i Niepodległość Narodu Polskiego. [...] Ojcowie i Matki zbudźcie się ze snu i wsłuchajcie się w jęki młodzieży, w jęki i ból swych dzieci, którzy tułają się po lasach i w celach więziennych. [...] Zbudujmy Młodą Niezwyciężoną Polskę Bez Wyzysku i Ucisku Społecznego i Narodowego. [...] Niech Żyje Niezwyciężony Naród Polski!!!”

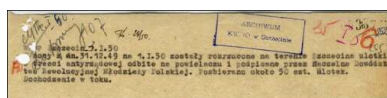
– z ulotki-komunikatu Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej z grudnia 1949 r.

Zaprzysiągł zemstę w stosunku do władzy ludowej

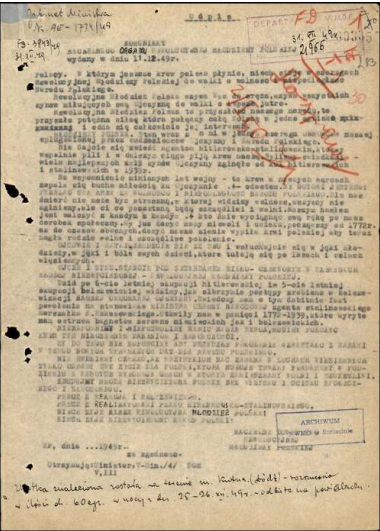
Związek Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej powstał w Kamieniu Pomorskim w 1949 r. Jego pomysłodawcą był Bogumił Chojecki (ur. 1929 r.). W Charakterystyce nr 55, sporządzonej w maju 1974 r., czytamy:

„[...]Chojecki Bogumił był uważany przez członków organizacji za jego dowódcę, osobiście wydawał polecenia każdemu z członków organizacji, obiecywał zaopatrzenie organizacji w maszyny do pisania i powielacze niezbędne do drukowania przez organizację ulotek antypaństwowych i antyradzieckich oraz do wydawania ulotek podobnej treści”.

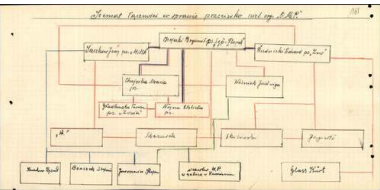
Założyciel oddziału konspiracyjnego przyjechał do Kamienia Pomorskiego z rodziną w 1946 r. i do 1948 r. był uczniem miejscowego gimnazjum. Po jego ukończeniu wyjechał do Łodzi, lecz na wieść o aresztowaniu brata Czesława powrócił w rodzinne strony. WSR w Szczecinie skazał Czesława Chojeckiego na cztery lata więzienia za szerzenie wrogiej propagandy wobec władz oraz krytykę polityki rolnej.

Notatka z 3 stycznia 1950 r.
informująca o rozrzuceniu na
terenie Szczecina ulotek w nocy z
31 grudnia 1949 r. na 1 stycznia
1950 r. (z zasobu AIPN)

Odpis komunikatu naczelnego
organu Rewolucyjnej Młodzieży
Polskiej, 11 grudnia 1949 r. (z
zasobu AIPN)

Schemat organizacyjny Związku
Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej
(z zasobu AIPN)

Bogumił Chojecki, dotknięty niesprawiedliwością wobec najbliższej mu osoby, „zaprzysiągł zemstę w stosunku

do władzy ludowej” i zorganizował wspomniany wyżej związek. Pierwszymi jego członkami byli Jerzy Saczkow (ur. 1930 r.) i Edward Rudnicki (ur. 1931 r.), którzy podczas spotkań dyskutowali o ówczesnej sytuacji politycznej. W grudniu 1949 r. przygotowali pierwszą ulotkę, a jej odbitki rozkolportowali w Kamieniu, Płocku i Kutnie.

Wiosną 1950 r. grupa się powiększyła. W jej skład weszli: Marian Jagiełło (ur. 1934 r.; w czasie wojny wraz z rodziną został deportowany do Kazachstanu, gdzie przebywał do 1946 r., a po powrocie do kraju ze względu na służbę brata w Armii Andersa nie otrzymał pracy w jednym z zakładów), Bogdan Mazurek (ur. 1933 r.), Maria Chojecka (ur. 1934 r.) oraz w następnych miesiącach Ryszard Skibiński.

Rozrost

W październiku 1950 r. Bogumił Chojecki otrzymał powołanie do wojska. Na jednym z zebrań dowódca grupy zaproponował, aby podpalić gmach Komitetu Powiatowego PZPR w Kamieniu Pomorskim. 10 listopada 1950 r. Chojecki i Saczkow weszli do budynku przez niezabezpieczone okno, a Rudnicki jako obserwator zabezpieczał okolicę. Gmach od środka został oblany łatwopalną cieczą i podpalony, a konspiratorzy uciekli z miejsca zdarzenia. Jednak, wbrew oczekiwaniom członków ZRMP, pożar został ugaszony.

Po odejście Chojeckiego do wojska, w grudniu 1950 r., dowództwo przejął Edward Rudnicki. Powstawały kolejne ulotki, a grupę zasilili nowe członkinie, pracownice Prokuratury Rejonowej w Kamieniu Pomorskim: Teresa Gładkowska i Elżbieta Wojna. Kolportowane ulotki podpisywane były w różnorodny sposób, co miało dezorientować funkcjonariuszy bezpieki – stosowano na nich m.in. zapisy: ZRMP, Organ Młodej Polski i Narodowy Front Młodzieży Polskiej.

W wyniku nieostrożnego werbunku, do grupy konspiracyjnej przyjęto nowego członka (o pseudonimie agenturalnym „Rysiek”), który od wiosny 1952 r. informował bezpiekę o działaniach organizacji, udostępniając pełne dane jej członków. Na tej podstawie UB rozpoczęło ich inwigilację w ramach sprawy operacyjnej krypt. „Młodzi”.

Marian Jagiełło, b.d. (fot. z zasobu AIPN)

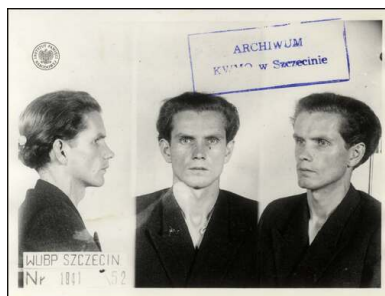

Zdjęcie sygnalityczne Bogumiła Chojeckiego, 1952 r. (fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Edwarda

Rudnickiego, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Jerzego Saczkowa, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Marii Chojeckiej, 1952 r.(fot. z zasobu AIPN)

Zdjęcie sygnalityczne Ryszarda Skibińskiego, 1952 r.(fot. z

Wyroki

Na początku sierpnia 1952 r. nastąpiły aresztowania konspiratorów. W sprawie Związku Rewolucyjnej Młodzieży Polskiej zapadły dwa wyroki. 22 stycznia 1953 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Szczecinie skazał Mariana Jagiełłę (3 lata więzienia), Elżbietę Wojnę (10 lat więzienia), Teresę Gładkowską (5 lat więzienia) i Ryszarda Skibińskiego (1,5 roku więzienia).

W drugim procesie wyrok WSR w Szczecinie, ogłoszony 16 lutego 1953 r., był znacznie surowszy: Bogumił Chojecki został skazany na 15 lat więzienia, Edward Rudnicki na 13 lat, Jerzy Saczkow na 10 lat, Maria Chojecka na 8 lat, a Bogdan Mazurek na 3 lata pozbawienia wolności.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ